

Suvestinė redakcija nuo 2023-08-19 iki 2024-03-08

Įsakymas paskelbtas: TAR 2015-04-01, i. k. 2015-04911

Nauja redakcija nuo 2023-08-19:

Nr. [3D-552](#), 2023-08-18, paskelbta TAR 2023-08-18, i. k. 2023-16379

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL ŪKIO SUBJEKTŲ, UŽSIIMANČIŲ PIRMINE ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTŲ
GAMYBA, KONSULTAVIMO IŠLAIDŲ FINANSAVIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2015 m. balandžio 1 d. Nr. 3D-243

Vilnius

Vadovaudamasi 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1408/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žemės ūkio sektoriuje su visais pakeitimais ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo 8 straipsnio 4 dalimi,

t v i r t i n u Ūkio subjektų, užsiimančių pirmine žemės ūkio produktų gamyba, konsultavimo išlaidų finansavimo taisykles (pridedama).

Žemės ūkio ministrė

Virginija Baltraitienė

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos
2015-03-16 raštu Nr. (2.30-35) 6V-604

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2015 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. 3D-243
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2023 m. rugpjūčio 18 d. įsakymo Nr. 3D-552
redakcija)

ŪKIO SUBJEKTŲ, UŽSIIMANČIŲ PIRMINĖ ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTŲ GAMYBA, KONSULTAVIMO IŠLAIDŲ FINANSAVIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ūkio subjektų, užsiimančių pirmine žemės ūkio produktų gamyba, konsultavimo išlaidų finansavimo taisyklės (toliau – taisyklės) nustato nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos ūkio subjektų, užsiimančių pirmine žemės ūkio produktų gamyba, konsultavimo išlaidoms kompensuoti (toliau – pagalba) teikimo iš valstybės biudžeto lėšų tvarką.

2. Šios taisyklės parengtos vadovaujantis:

2.1. 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1408/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žemės ūkio sektoriuje su visais pakeitimais;

2.2. Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrosiomis administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. lapkričio 8 d. įsakymu Nr. 3D-979 „Dėl Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrųjų administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Bendrosios administravimo taisyklės).

II SKYRIUS SĄVOKOS

3. Pagrindinės taisyklėse vartojamos sąvokos:

3.1. **Konsultavimo paslaugos** – žemės ūkio veiklos subjektams individualiai ir (ar) per konsultacinius renginius teikiamos konsultavimo dėl pirminės žemės ūkio produktų gamybos veiklos vykdymo paslaugos, kurios apima ekonominius, aplinkos ir socialinius aspektus, įskaitant skaitmenizaciją, atsižvelgiant į esamas ūkininkavimo praktikas, naujausią technologinę ir mokslinę informaciją

3.2. Konsultavimo paslaugų rūšys:

3.2.1. **Individuali konsultacija** – individualios informacijos ir patarimų teikimas.

3.2.2. **Konsultacinis renginys:**

3.2.2.1. **Diskusijų grupės susitikimas** – renginys, kuriame konsultavimo paslaugų teikėjas konsultuoja savo sudarytą asmenų, užsiimančių pirmine žemės ūkio produktų gamyba, grupę, kuri dalijasi veiklos patirtimi ir diskutuoja iš anksto pateiktais klausimais, siekdama rasti ir pasiūlyti geriausius veiklos sprendimus, pateikti pavyzdžių, kitaip ugdyti praktinius savo gebėjimus.

3.2.2.2. **Lauko diena** – renginys, per kurį žemės ūkio, maisto ūkio ir miškų ūkio veikla užsiimančių fizinių ir (arba) juridinių asmenų valdose perteikiamos žinios, demonstruojamos naujosios technologijos, vertinama reali situacija, aptariamose problemos ir jų sprendimo būdai.

3.2.2.3. **Praktinis-informacinis seminaras** (toliau – seminaras) – renginys, per kurį žmonių grupei teikiamos žinios apie tam tikros srities naujoves, reikalavimus, technologijas, dalijamasi patirtimi, aptariamos problemos ir jų sprendimo būdai.

3.3. **Konsultavimo paslaugų teikėjas** – pareiškėjas, pasirašęs finansavimo už suteiktas konsultavimo paslaugas skyrimo sutartį su Nacionaline mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

3.4. **Nepriklausomų žemės ūkio konsultantų sąrašas** (toliau – konsultantų sąrašas) – internete skelbiamas sąrašas, į kurį pagal Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro nustatytus atrankos kriterijus įtraukiami ūkių konsultavimo paslaugas teikiantys subjektai, neturintys interesų konfliktų, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai galėtų paveikti jų gebėjimą nešališkai atlikti savo profesines pareigas. Sąrašas skelbiamas interneto tinklalapyje www.litfood.lt.

3.5. **Pagalbos gavėjas** – pirmine žemės ūkio produktų gamyba užsiimantis ūkio subjektas, kuriam suteikta nereikšminga (*de minimis*) pagalba konsultavimo paslaugoms gauti.

3.6. **Pareiškėjas** – žemės ūkio sektoriuje konsultavimo paslaugas teikiantis fizinis ar juridinis asmuo arba asmenų grupė, veikianti partnerystės, bendradarbiavimo ar jungtinės veiklos sutarties pagrindu, nustatyta tvarka pateikę paraišką Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos dėl konsultavimo paslaugų finansavimo.

3.7. Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatyme, Reglamente (ES) Nr. 1408/2013, 2022 m. gruodžio 14 d. Komisijos reglamente (ES) 2022/2472, kuriuo skelbiama, kad tam tikrų kategorijų pagalba žemės bei miškų sektoriuose ir kaimo vietovėse yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnius, su visais pakeitimais (toliau – Reglamentas (ES) 2022/2472) ir Bendrosiose administravimo taisyklėse.

III SKYRIUS REMIAMA VEIKLA

4. Konsultavimo paslaugų teikimas ūkio subjektams, užsiimantiems pirmine žemės ūkio produktų gamyba, nurodytomis konsultacijų sritimis:

- 4.1. Žemės ūkio verslo planavimas, verslo planų parengimas ir veiklos teisiniai klausimai;
- 4.2. Žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų bei ūkinių gyvūnų deklaravimo klausimai;
- 4.3. Geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės (GAAB) standartai ir taikomi reikalavimai bei žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimai;
- 4.4. Ūkių apskaitos tvarkymas ir mokesčių apskaičiavimas;
- 4.5. Gaminamos augalininkystės ir gyvulininkystės produkcijos konkurencingumo didinimas;
- 4.6. Kooperacijos žemės ūkyje plėtra.

IV SKYRIUS GALIMI PAGALBOS GAVĖJAI

5. Pagalbos pagal taisykles gali kreiptis ūkio subjektai, atitinkantys visas toliau išvardytas sąlygas:

- 5.1. yra fiziniai ar juridiniai asmenys, nustatyta tvarka įregistravę žemės ūkio valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre, arba valdos partneris;
- 5.2. užsiima pirmine žemės ūkio produktų gamyba;
- 5.3. atitinka labai mažoms, mažoms arba vidutinėms įmonėms reglamento (ES) Nr. 2022/2472 I priede nustatytus kriterijus.

V SKYRIUS

TINKAMUMO SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI PAGALBOS GAVĖJAMS

6. Pagalbos gavėjas laikomas tinkamas pagalbai gauti, jeigu:
 - 6.1. yra įvardytas galimu pagalbos gavėju šių taisyklių IV skyriuje;
 - 6.2. užtikrina, kad gautos konsultavimo paslaugos nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių ir (ar) Europos Sąjungos programų ir (ar) priemonių.

VI SKYRIUS PAGALBOS DYDIS IR INTENSYVUMAS

7. Pagalbos dydis ir intensyvumas:
 - 7.1. individualios konsultacijos atveju pagalbos intensyvumas 100 proc. konsultacijos įkainio, kai vienos konsultacijos fiksuotasis valandinis įkainis – 58 Eur;
 - 7.2. dalyvavimo konsultaciniame renginyje atvejais pagalbos intensyvumas iki 100 proc. nuo renginio organizavimo kainos. Didžiausia kompensuojama suma už vieną konsultacinį renginį, vykdomą tiesioginio kontakto su pagalbos gavėjais būdu, – 740 Eur, o konsultacinio renginio, organizuoto nuotoliniu būdu, – 590 Eur. Vienam pagalbos gavėjui suteiktos pagalbos suma apskaičiuojama renginio organizavimo kainą dalijant iš renginio dalyvių skaičiaus, jei renginio kaina didesnė nei didžiausia kompensuojama suma, už vieną konsultacinį renginį pagalbos gavėjui suteiktos pagalbos suma apskaičiuojama pagal didžiausią nustatytą kompensuojamą sumą už vieną konsultacinį renginį.

VII SKYRIUS KONSULTAVIMO PASLAUGOS ORGANIZAVIMO IR KOMPENSAVIMO PRINCIPAI

8. Pagal šias taisykles pagalbos gavėjas per projekto įgyvendinimo laikotarpį iš atrinktų ir patvirtintų konsultavimo projektų galės pasinaudoti konsultavimo paslaugomis taip:
 - 8.1. ne daugiau kaip keturiomis individualiomis vienos valandos konsultacijomis, kai konsultaciją teikia vienas konsultantas ar konsultanto suburta konsultantų / ekspertų grupė;
 - 8.2. sudalyvauti ne daugiau kaip dviejuose renginiuose (seminaruose ir (ar) lauko dienoje), kurių kiekvieno trukmė ne trumpesnė kaip 4 akademinės valandos ir dalyvauja ne mažiau kaip 8 ir ne daugiau kaip 15 pagalbos gavėjų;
 - 8.3. dalyvauti diskusijų grupės veikloje, kurioje turi dalyvauti ne mažiau kaip 6 ir ne daugiau nei 8 nuolatiniai dalyviai ir turi būti suorganizuoti 3 susitikimai. Kiekvienas susitikimas trunka ne mažiau nei 2 val. Susitikimus veda konsultantas, pagal pagalbos gavėjų poreikį galintis pritraukti kitus konsultantus / ekspertus. Projekto įgyvendinimo laikotarpiu su grupe dirba tas pats konsultantas, išimtiniais atvejais (išėjimo iš darbo, ligos ar kt.) jis gali būti keičiamas kitu konsultantu informavus patikrą vykdančią instituciją nustatyta tvarka. Pagalbos gavėjai, pasirinkę dalyvavimą diskusijų grupės veikloje, negali pasinaudoti 8.1 ir 8.2 papunkčiuose nurodytomis konsultavimo paslaugomis.
9. Konsultacijų ir seminarų parengiamieji darbai (informacijos sisteminimas, organizaciniai darbai ir pan.) negali būti įtraukiami į jų vykdymo trukmę.
10. Individualios konsultacijos teikiamos konsultavimo paslaugų teikimo biure, ūkyje arba nuotoliniu būdu. Individualių konsultacijų metu konsultantas, išsiaiškinęs pagalbos gavėjo poreikius, suteikia reikalingą praktinio pobūdžio informaciją ir individualius patarimus, pritaikytus pagalbos gavėjui.
11. Konsultaciniai renginiai gali būti organizuoti tiesioginio kontakto su pagalbos gavėjais būdu mokymo klasėse, auditorijose, ūkiuose ar kitose pagalbos gavėjui priimtinosiose vietose arba nuotoliniu būdu. Konsultacinių renginių metu turi būti užtikrinta galimybė vykdyti nuotolines patikras. Jei renginiai organizuojami nuotoliniu būdu, pateikti Nacionalinei mokėjimo agentūrai

prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) prisijungimo prie nuotolinių renginių nuorodas kartu su teikiamu grafiku, kad Agentūra iš karto galėtų jungtis naudodama pateiktą nuorodą.

12. Teikiant pagalbą, kuri skiriama taisyklių III skyriuje nurodytai remiamai veiklai, turi būti laikomasi šių sąlygų:

12.1. bendra nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos, suteiktos vadovaujantis reglamento (ES) Nr. 1408/2013 nuostatomis, suma vienam pagalbos gavėjui (įskaitant ir su šiuo pagalbos gavėju (ES) Nr. 1408/2013 2 straipsnio 2 dalyje nurodytais ryšiais susijusius ūkio subjektus) per bet kurį trejų finansinių metų laikotarpį negali viršyti 25 000 Eur ir reglamento (ES) Nr. 1408/2013 II priede nurodytos nacionalinės ribos. Pagal nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos priemones, naudingas tik vieno atskiro produkto sektoriui, kaip jis apibrėžtas reglamento (ES) Nr. 1408/2013 2 straipsnio 3 dalyje, bendra teikiama nereikšminga (*de minimis*) pagalbos suma per bet kurį trejų finansinių metų laikotarpį negali viršyti 50 proc. reglamento (ES) Nr. 1408/2013 II priede nurodytos nacionalinės ribos;

12.2. jei pagalbos gavėjas vykdo veiklą keliuose sektoriuose, teikiama pagalba sumuojama vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 1408/2013 5 straipsnio 1 ir 2 dalies nuostatomis;

12.3. jei dvi įmonės susijungia arba viena įsigyja kitą ar viena įmonė suskaidoma į dvi ar daugiau atskirų įmonių per paskutinius trejus finansinius metus, turi būti taikomos Reglamento (ES) Nr. 1408/2013 3 straipsnio 8 ir 9 dalies nuostatos;

12.4. tenkinamos reglamento (ES) Nr. 1408/2013 1 straipsnio nuostatos;

12.5. jei pagalbos gavėjui suteikus pagalbą būtų viršyta taisyklių 12.1 papunktyje nurodyta riba, priimant sprendimą dėl pagalbos suteikimo apskaičiuota pagalba sumažinama tiek, kad nebūtų pažeistas Reglamentas (ES) Nr. 1408/2013.

VIII SKYRIUS

TINKAMUMO SĄLYGOS PAREIŠKĖJAMS IR KONSULTAVIMO PROJEKTAMS

13. Galimi pareiškėjai yra žemės ūkio sektoriuje konsultavimo paslaugas teikiantys fiziniai ar juridiniai asmenys arba jų grupės, veikiantys partnerystės, bendradarbiavimo ar jungtinės veiklos sutarties pagrindais, kai bent viena iš veiklos sričių yra konsultavimas.

14. Tinkamumo sąlygos pareiškėjui:

14.1. nėra bankrutuojantis arba likviduojamas;

14.2. neturi įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ir Valstybinio socialinio draudimo fondui (išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas). Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paraiškos vertinimo metu;

14.3. turi teisę teikti konsultavimo paslaugas, t. y. kiekvieno iš pareiškėjo bent viena veiklos sritis yra konsultavimo paslaugų teikimas. Pateikiamos ūkio subjekto veiklą reglamentuojančių dokumentų kopijos (veiklos įstatų arba kito dokumento, kurį įstatams prilygina Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas, ar individualios veiklos įregistravimo pažyma, išduota Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos nustatyta tvarka);

14.4. savo veikloje turi naudoti ne mažiau kaip 3 informacines komunikacines technologijas ir (ar) skaitmeninius darbo įrankius, reikalingus kokybiškoms konsultacijoms teikti (pavyzdžiui: informacines sistemas, duomenų bazines, skaitmeninius įrankius, sprendimų priėmimo sistemas, nuotolinio mokymo klases, taikyti nuotolinio mokymo ir konsultavimo formas ir kt.);

14.5. turi būti nešališkas ir neturėti interesų konfliktų su komercinėmis įmonėmis ir (arba) komerciniais prekių ženklais.

15. Tinkamumo sąlygos konsultavimo projektui:

15.1. konsultavimo projekte veikla turi būti suplanuota pagal kvietime nurodytas konsultavimo sritis;

15.2. konsultavimo projekto išlaidos turi būti būtinos ir susijusios su remiama veikla, skirta individualių konsultacijų ir konsultacinių renginių organizavimui ir vykdymui, ir neturi viršyti 7.1 ir 7.2 papunkčiuose nurodytų dydžių ir intensyvumo;

15.3. išlaidos, kuriomis finansuojamos pagalbos gavėjams suteiktos konsultavimo paslaugos, nebuvo ir nėra finansuojamos iš kitų nacionalinių ir (ar) ES programų ir (ar) priemonių.

16. Konsultavimo projektą įgyvendinantys konsultantai, teiksiantys konsultavimo paslaugas, privalo:

16.1. teisės aktų nustatyta tvarka dirbti pagal darbo sutartį arba priklausyti kaip nariai paraišką teikiančiam subjektui (netaikoma individualią veiklą vykdančioms asmenims);

16.2. turi būti įtraukti į konsultantų sąrašą pagal Nepriklausomų žemės ūkio konsultantų tinklo veiklos organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 9 d. įsakymu Nr. 3D-72 „Dėl Nepriklausomų žemės ūkio konsultantų tinklo veiklos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir žemės ūkio ministro 2007 m. gegužės 18 d. įsakymo Nr. [3D-242](#) „Dėl Konsultavimo įstaigų ir konsultantų akreditavimo taisyklių patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ (toliau – Tinklo veiklos aprašas).

IX SKYRIUS

PARAIŠKŲ DĖL KONSULTAVIMO PASLAUGŲ VYKDYMO PRIĖMIMAS

17. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (toliau – Ministerija) ir Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) interneto tinklalapiuose www.zum.lrv.lt ir www.nma.lt paskelbia kvietimą teikti paraiškas galimiems konsultavimo paslaugų teikėjams. Kvietime pateikiama informacija, nurodyta Pagrindinių reikalavimų prisiimant įsipareigojimus mokėti paramą iš valstybės biudžeto lėšų žemės ūkio, kaimo plėtros ir žuvininkystės srityse apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. 3D-652 „Dėl Pagrindinių reikalavimų prisiimant įsipareigojimus mokėti paramą iš valstybės biudžeto lėšų žemės ūkio, kaimo plėtros ir žuvininkystės srityse aprašo patvirtinimo“.

18. Pareiškėjai, norintys teikti konsultavimo paslaugas pagalbos gavėjams ir gauti finansavimą už suteiktas konsultavimo paslaugas (toliau – finansavimas), per kvietime nustatytą laikotarpį nuo skelbimo paskelbimo dienos pateikia Agentūrai šiuos dokumentus:

18.1. paraišką dėl konsultavimo paslaugų vykdymo (toliau – paraiška) (taisyklių 1 priedas);

18.2. pareiškėjo veiklą reglamentuojančių dokumentų (juridinio asmens registravimo pažymėjimo, veiklos nuostatų (įstatų) arba kito veiklą reglamentuojančio dokumento, fizinio asmens, kuris Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka verčiasi ūkine veikla, Verslo liudijimo ar nuolatinio Lietuvos gyventojo individualios veiklos vykdymo pažymos) kopijas;

18.3. informaciją apie konsultantus, turimų konsultantų skaičių ir jų konsultavimo sritį (-is), temą (-as), horizontalią (-ias) sritį (-is) pagal Tinklo veiklos aprašo II skyrių;

18.4. pažymą apie pareiškėjo ir partnerių, veikiančių jungtinės veiklos sutarties pagrindu, pajamas, gautas iš konsultavimo paslaugų ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, teikimo per 3 finansinius metus arba per laiką nuo įregistravimo dienos (jei pareiškėjas veikia trumpiau kaip 3 metus);

18.5. Konsultacinių renginių programą (taisyklių 2 priedas);

18.6. dokumentus, įrodančius pareiškėjo konsultavimo patirtį (siekiant gauti balų už 3 priede nurodytą 1.1 vertinimo kriterijų);

18.7. dokumentus, įrodančius, kad projektą įgyvendinantys asmenys (konsultantai, kooperatyvo administracijos vadovas ar kooperatyvo darbuotojas ar narys / asociacijos darbuotojas ar narys) turi patirties dalyvaujant projektuose, kurių metu kuriamos, testuojamos, diegiamos inovatyvios paslaugos žemės ūkio subjektams, ar turi profesinės patirties vykdančią veiklą pagal

konkrečią konsultavimo srities temą (siekiant gauti balų už 3 priede nurodytą 1.3 vertinimo kriterijų);

18.8. jei paraišką teikia ūkio subjektų grupė, veikianti pagal partnerystės, bendradarbiavimo ar jungtinės veiklos sutartį, 18.2, 18.3, 18.4, 18.6 ir 18.7 papunkčiuose nurodytą informaciją pateikia kiekviena iš sutarties šalių;

18.9. jei pareiškėjas yra ūkio subjektų grupė, turi būti pateikta partnerystės, bendradarbiavimo ar jungtinės veiklos sutartis arba tinkamai patvirtinta jos kopija. Partnerystės, bendradarbiavimo ar jungtinės veiklos sutartyje turi būti nurodyti kiekvienos šios sutarties šalies įsipareigojimai vykdant numatomą konsultavimo veiklą ir solidarią visų šios sutarties šalių atsakomybę už prievolių nevykdymą bei numatyta, kuris asmuo atstovauja ūkio subjektų grupei.

19. Paraiška ir pridedami dokumentai pildomi lietuvių kalba.

20. Lydraštis, kuriame nurodyti teikiami dokumentai ir jų lapų skaičius, užpildyta paraiška, pasirašyta pareiškėjo vadovo ar pareiškėjo įgalioto asmens, ir pridedami dokumentai pateikiami elektronine forma. Šiuo būdu teikiami dokumentai turi būti pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu ir pateikti Agentūrai el. paštu dokumentai@nma.lt. Dokumentai gali būti teikiami šiais formatais: DOC, DOCX, XLS, XLSX, PDF. Per vieną kartą gali būti keliami ne didesni nei 25 MB apimties dokumentai, didesnės apimties dokumentai gali būti išskaidyti ir teikiami per kelis kartus. Jeigu dokumentai siunčiami ne vienu metu, jie turi būti pateikti tą pačią dieną. Dėl kenkėjiškų programų tikimybės dokumentai negali būti pateikiami nuorodose. Paraiška ir prašomi dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki kvietimo teikti paraiškas galimiems konsultavimo paslaugų teikėjams paskutinės dienos 24 valandos. Kitais būdais ar kvietime nenustatytu terminu pateikta paraiška nevertinama.

X SKYRIUS

PARAIŠKŲ VERTINIMAS IR KONSULTAVIMO VEIKLOS VYKDYTOJŲ ATRINKIMAS

21. Už paraiškų vertinimą ir jose pateiktų duomenų tikrinimą atsakinga Agentūra. Paraiškos ir pridedamų dokumentų vertinimas atliekamas Agentūros nustatyta tvarka, visi paraiškos vertinimo metu atlikti vertinimo ir kontrolės veiksmai turi būti fiksuojami dokumentuose.

22. Tuo atveju, jei atliekant paraiškų vertinimą yra nustatoma, kad pareiškėjas pateikė ne visus paraiškoje nurodytus dokumentus ir (arba) paraiška netinkamai užpildyta, pareiškėjo prašoma pateikti trūkstamus dokumentus ir (arba) patikslintus duomenis ir nustatomas ne ilgesnis kaip 5 darbo dienų terminas, per kurį pareiškėjas turi trūkstamus dokumentus ir (arba) patikslintus duomenis pateikti.

23. Per pranešime nustatytą laiką nepateikus reikalaujamų dokumentų ar trūkstamos informacijos, paraiška atmetama.

24. Atliekant tinkamumo teikti konsultavimo paslaugas vertinimą, Agentūra turi įvertinti pareiškėjo ir konsultavimo projekto atitiktį III, IV, VI ir VII skyriuose nurodytiems reikalavimams.

25. Konsultavimo projektai vertinami balais pagal Projekto naudos ir kokybės vertinimo lentelę (taisyklių 3 priedas). Didžiausia konsultavimo projektui galima skirti balų suma – 100 balų, minimali balų suma – 30 balų. Projektai su mažesne kaip 30 balų suma nefinansuojami.

26. Tuo atveju, kai visoms paraiškoms finansuoti lėšų nepakanka pagal kvietime teikti paraiškas skelbiamą konsultavimo paslaugoms teikti numatytą lėšų sumą, finansavimas kiekvienam pareiškėjui, surinkusiam 30 ir daugiau atrankos balų, mažinamas proporcingai surinktų balų skaičiui.

27. Agentūra, atlikusi gautų paraiškų vertinimą, parengia paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę, kurią pateikia svarstyti Žemdirbių švietimo, konsultavimo priemonių, žemės ūkio parodų ir mokslinių tyrimų atrankos komitetui, sudarytam Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. sausio 22 d. įsakymu Nr. 3D-34 „Dėl Žemdirbių švietimo, konsultavimo priemonių, žemės ūkio parodų ir mokslinių tyrimų atrankos komiteto sudarymo ir jo darbo reglamento patvirtinimo“ (toliau

– Priemonių atrankos komitetas). Priemonių atrankos komitetas, ne vėliau kaip per 14 darbo dienų nuo paraiškų vertinimo rezultatų suvestinės pateikimo, įvertina Agentūros pateiktus paraiškų vertinimo rezultatus ir priima rekomendacinio pobūdžio sprendimą dėl finansavimo skyrimo ar neskyrimo. Priemonių atrankos komiteto posėdžio protokolą (toliau – protokolas) Ministerija ne vėliau kaip per 10 darbo dienų persiunčia Agentūros Nacionalinės paramos skyriui (toliau – NPS) el. paštu dokumentai@nma.lt ir raštu. Jeigu protokole prašomą finansavimo sumą rekomenduojama sumažinti, Agentūra ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo protokolo gavimo informuoja pareiškėją apie skirtą finansavimo sumą bei jos sumažinimo priežastis ir paprašo pareiškėjo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas patikslinti paraišką ir kitus susijusius dokumentus, per nustatytą terminą nepateikus reikiamų dokumentų priimama, kad pareiškėjas atsisako vykdyti konsultavimo projektą. Gavusi patikslintus duomenis Agentūra informaciją pateikia Ministerijai.

28. Ministerijos kancleris, remdamasis Priemonių atrankos komiteto posėdžio protokolu, per 15 darbo dienų priima sprendimą dėl prašomo finansavimo skyrimo. Priimtą sprendimą ir Priemonių atrankos komiteto posėdžio protokolą Ministerija ne vėliau kaip per 10 darbo dienų persiunčia Agentūros NPS el. paštu dokumentai@nma.lt ir raštu.

29. Sprendimą dėl finansavimo neskyrimo, remdamasis Priemonių atrankos komiteto protokolu, per 15 darbo dienų priima Ministerijos kancleris. Apie Sprendimą neskirti finansavimo pareiškėją Ministerija informuoja per 5 darbo dienas, išsiųsdama jam raštą, kuriame nurodo paraiškos atmetimo ar finansavimo neskyrimo priežastis ir tokio sprendimo apskundimo tvarką.

30. Agentūra, gavusi 28 punkte nurodytus dokumentus, per 5 darbo dienas informuoja pareiškėją apie skirtą finansavimą ir pasiūlo sudaryti Finansavimo už suteiktas konsultavimo paslaugas skyrimo sutartį (toliau – sutartis). Kvietimo pasirašyti sutartį terminas negali būti ilgesnis nei 10 darbo dienų. Pareiškėjui per Agentūros nustatytą terminą nepateikus patikslintų duomenų ir (ar) neatvykus pasirašyti sutarties, Agentūra kreipiasi į pareiškėją dėl atsisakymo pasirašyti sutartį. Gavus pareiškėjo atsisakymą arba jam per nustatytą terminą nepateikus atsisakymo, finansavimas neskiriamas ir apie tai Agentūra informuoja Ministeriją per 10 darbo dienų. Pareiškėjas po Ministerijos kanclerio sprendimo dėl finansavimo skyrimo ir sutarties pasirašymo tampa konsultavimo veiklos vykdytoju.

31. Išmokėdama finansavimo lėšas konsultavimo veiklos vykdytojui, Agentūra taiko išlaidų kompensavimo su avanso mokėjimu būdą. Pasirašius sutartį, Agentūra perveda paraiškoje nurodytą prašomą avansą, ne daugiau kaip 50 proc., konsultacijoms per ketvirtį arba per konsultavimo projekto įgyvendinimo laikotarpį, kai laikotarpis trumpesnis už ketvirtį, teikti, jeigu sprendime dėl finansavimo skyrimo nenurodyta kitaip.

32. Tinkamos finansuoti išlaidos pripažįstamos už pagalbos gavėjams, nurodytiems taisyklių V skyriuje, po paraiškos pateikimo iki konsultavimo projekto įgyvendinimo pabaigos suteiktas konsultavimo paslaugas.

33. Konsultavimo veiklos vykdytojas, norėdamas pakeisti sutarties sąlygas, nesusijusias su paraiškoje prisiimtais įsipareigojimais ir kita paraiškoje nurodyta informacija, kuri neturėjo įtakos priimant sprendimą dėl finansavimo skyrimo, raštu informuoja Agentūrą, nuroydamas norimas pakeisti sutarties sąlygas ir keitimo priežastis. Nesuderinti su Ministerija sutarties ir paraiškos keitimai, kuriais būtų keičiama konsultavimo projekto apimtis, pratęsiamas konsultavimo projekto įgyvendinimo laikotarpis ir (arba) keičiami paraiškoje ir sutartyje nustatyti konsultavimo veiklos vykdytojo įsipareigojimai, nėra leidžiami. Keičiantis šalių rekvizitams, atsiskaitomųjų sąskaitų numeriams ar darant kitus mažai reikšmingus pakeitimus, sutarties šalims pakanka vienai kitą apie tai informuoti raštu.

34. Sutartyje numatyta veikla turi būti įgyvendinta ir už ją atsiskaityta ne vėliau kaip iki einamųjų metų gruodžio 15 d. (jeigu sprendime dėl finansavimo skyrimo nenurodyta kitaip). Konsultavimo veiklos vykdytojas, kiekvienam ketvirčiui pasibaigus, per 10 darbo dienų (atsiskaitydamas už IV ketvirtį – iki gruodžio 15 d.) (jeigu sprendime dėl finansavimo skyrimo nenurodyta kitaip) Agentūrai pateikia ataskaitą apie konsultavimo projekto veiklos įvykdymo

rezultatus ir lėšų poreikį už ataskaitinį laikotarpį (toliau – ataskaita) (taisyklių 7 priedas) elektronine forma. Kartu su ataskaita pateikiami Pagalbos gavėjų sąrašai (taisyklių 8 priedas), parengti *Excel* formatu, nurodant pagalbos gavėjus, kurių konsultavimo išlaidas prašoma apmokėti. Pagalbos gavėjų sąraše pateikti duomenys turi atitikti ataskaitoje įrašytus duomenis. Ataskaitą ir kartu su ja teikiamus kitus dokumentus konsultavimo veiklos vykdytojas turi įteikti asmeniškai, per įgaliotą asmenį ar kurjerį arba registruota pašto siunta. Kitais būdais pateikta ataskaita ir kiti dokumentai nepriimami.

35. Agentūra, gavusi ataskaitą ir pagalbos gavėjų sąrašus iš konsultavimo veiklos vykdytojo:

35.1. vadovaudamasi Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Registro nuostatai), patikrina informaciją, ar pagalbos gavėjui (įskaitant ir su šiuo kaimo vietovėje veikiančiu subjektu reglamento (ES) Nr. 1408/2013 2 straipsnio 2 dalyje arba reglamento (ES) Nr. 1407/2013 2 straipsnio 2 dalyje nurodytais ryšiais susijusius ūkio subjektus) suteikta nereikšminga (*de minimis*) pagalba, įskaitant pagal Taisyklės mokėtiną pagalbos sumą, neviršija nustatytų nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos ribų;

35.2. savo nustatyta tvarka atlieka ne mažiau kaip 1 proc. individualias paslaugas gavusių ir (ar) konsultaciniuose renginiuose dalyvavusių pagalbos gavėjų apklausas pagal pateiktus pagalbos gavėjų sąrašus. Apklausos gali būti atliekamos telefonu arba vietoje pagal konsultavimo paslaugas gavusio pagalbos gavėjo gyvenamąją vietą;

35.3. išmoka paraiškoje nurodytą prašomą avansą konsultavimo paslaugoms einamąjį ketvirtį teikti. Per 60 darbo dienų nuo ataskaitos ir kitų dokumentų pateikimo atlieka apklausas ir apskaičiuoja, pagal pagalbos gavėjams suteiktą nereikšmingą (*de minimis*) pagalbą, finansavimo sumą, reikalingą atsiskaityti už suteiktas konsultavimo paslaugas per ataskaitinį ketvirtį (ar) konsultavimo projekto laikotarpį, kai laikotarpis trumpesnis už ketvirtį, bei ją išmoka;

35.4. apskaičiuoja ir išmoka finansavimo sumą, reikalingą atsiskaityti už suteiktas konsultavimo paslaugas per IV ketvirtį, iki apklausų atlikimo. Apklausos atliekamos ne vėliau kaip per 60 darbo dienų nuo ataskaitos ir kitų dokumentų pateikimo. Nustačius, kad IV ketvirtį buvo išmokėta didesnė finansavimo suma, nei buvo pagalbos gavėjams suteikta nereikšminga (*de minimis*) pagalba, Agentūra konsultavimo veiklos vykdytojui taiko taisyklių 52 punkte nustatytą sankciją;

35.5. vadovaudamasi registro nuostatais, per Registro nuostatuose nustatytą terminą pateikia Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registrai (toliau – Registras) informaciją apie pagalbos gavėjams skirtą pagalbą (išmokant pagalbą dalimis nurodoma diskontuota pagalbos vertė). Registrai pateikti duomenys apie suteiktą pagalbą tikslinami Registro nuostatuose nustatyta tvarka ir terminais.

36. Vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 1408/2013 3 straipsnio 6 dalies nuostatomis, keliomis dalinėmis išmokomis teikiama pagalba diskontuojama pagalbos skyrimo dieną. Diskontuota pagalbos vertė apskaičiuojama pagal Valstybės pagalbos ar nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos sumos (eurais) per visą pagalbos mokėjimo laikotarpį apskaičiavimą, nurodytą Bendrųjų administravimo taisyklių 3 priede.

37. Jeigu vertinant pateiktus dokumentus kyla neaiškumų ar paaiškėja, kad pateikti ne visi privalomi dokumentai, konsultavimo veiklos vykdytojui Agentūra siunčia paklausimą, kuriame prašoma per ne ilgesnį kaip 10 darbo dienų terminą pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Jei per Agentūros nustatytą laiką konsultavimo veiklos vykdytojas nepateikia prašomų dokumentų ir (arba) informacijos, dokumentai vertinami pagal turimus duomenis.

38. Konsultacinių renginių organizavimo patikras vietoje atlieka Agentūra. Agentūra turi teisę paprašyti konsultavimo veiklos vykdytojų atsiųsti reikiamą informaciją apie vykstančius numatytus konsultacinius renginius mobiliąja programėle „NMA agro“ renginių vykdymo faktams

patikrinti (pvz.: viešinimo plakato nuotraukos, programos, lektorių tapatybę įrodantys dokumentai, dalyvių nuotraukos ar prie renginio prisijungimo platformos ir kt.).

39. Konsultavimo veiklos vykdytojams reikalingo išmokėti finansavimo užsakymas ir išmokėjimas, pareiškėjų, konsultavimo veiklos vykdytojų ir pagalbos gavėjų skundų nagrinėjimas vykdomas Bendrųjų administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

XI SKYRIUS

ĮSIPAREIGOJIMAI KONSULTAVIMO VEIKLOS VYKDYTOJAMS

40. Konsultavimo veiklos vykdytojas įsipareigoja:

40.1. bendradarbiauti su Ministerija, kitomis konsultavimo projekto įgyvendinimą įgaliotomis kontroliuoti įstaigomis: laiku teikti joms visą prašomą informaciją, susijusią su konsultavimo projekto įgyvendinimu, sudaryti sąlygas susipažinti su dokumentais, susijusiais su konsultavimo projekto įgyvendinimu, leisti asmenims, vykdantiems kontrolės ir tikrinimo funkcijas, atlikti dokumentų patikrinimus, patikras vietoje;

40.2. iš Agentūros gavus reikalavimą, per nurodytą terminą grąžinti Agentūrai permokėtą, neteisėtai ir (ar) nepagrįstai išmokėtą finansavimą (jo dalį) arba avansą (jo dalį) ir sumokėti palūkanas (jei tai bus nurodyta);

40.3. ne trumpiau kaip 10 metų nuo finansavimo pagal šias taisykles suteikimo dienos saugoti visą su paraiška ir vykdomu konsultavimo projektu susijusią medžiagą ir dokumentus;

40.4. nesiekti gauti lėšų iš kitų nacionalinių ir (ar) ES programų ir (ar) priemonių toms pačioms išlaidoms, numatytoms paraiškoje pagal šias taisykles, finansuoti;

40.5. patikrinti, ar pagalbos gavėjo pateikta Paraiška gauti konsultavimo paslaugas (taisyklių 5 priedas) tinkamai užpildyta ir pasirašyta pagalbos gavėjo deklaracija;

40.6. užtikrinti, kad pagalbos gavėjai atitiks jiems taikomus reikalavimus;

40.7. aptarti su pagalbos gavėju atsiskaitymo už suteiktas konsultavimo paslaugas sąlygas tuo atveju, jei pagalba nebus suteikta;

40.8. užtikrinti, kad asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis Reglamentu (ES) 2016/679. Asmens duomenys nesaugomi tokia forma, kurią naudojant duomenų subjektų tapatybę galima nustatyti ilgiau, nei to reikia tikslams, dėl kurių tie duomenys buvo surinkti arba dėl kurių jie toliau tvarkomi, pasiekti, atsižvelgiant į taikytinoje nacionalinėje ir Sąjungos teisėje nustatytus minimalius saugojimo laikotarpius;

40.9. pagalbos gavėjams prašant turi būti išduoti kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimai už dalyvavimą seminare ar lauko dienoje;

40.10. per 20 darbo dienų nuo sutarties pasirašymo į Žemdirbių mokymo ir konsultavimo informacijos sistemą (toliau – ŽMIKIS) suvesti informaciją apie suteiktas konsultacijas už laikotarpį nuo paraiškos pateikimo iki sutarties pasirašymo;

40.11. po sutarties pasirašymo suteikęs pagalbos gavėjui individualią konsultaciją ar po įvykusio konsultavimo renginio pabaigos, per 20 darbo dienų suvesti informaciją apie suteiktas konsultacijas į ŽMIKIS.

XII SKYRIUS

KONSULTACIJŲ TEIKIMO TVARKA

41. Pareiškėjas, pateikęs paraišką, ne vėliau kaip prieš 10 d. d. iki konsultacinių renginių pradžios pateikia Agentūrai el. paštu nacparama.uk.renginiai@nma.lt mėnesio konsultacinių renginių grafiką *Excel* formatu (toliau – konsultacinių renginių grafikas) pagal taisyklių 4 priede nurodytą formą.

42. Konsultavimo veiklos vykdytojas kito mėnesio konsultacinių renginių grafiką ne vėliau kaip kiekvieno mėnesio 20 d. skelbia konsultavimo biuruose ir el. paštu

nacparama.uk.renginiai@nma.lt pateikia Agentūrai. Konsultacinių renginių grafikas, jeigu keičiasi anksčiau nurodyta renginio informacija, pateikiamas Agentūrai ne vėliau kaip prieš 10 d. d. iki renginių pradžios, išimtiniais atvejais (konsultanto išėjimo iš darbo, nedarbingumo ar kt.) – nuo fakto paaiškėjimo, pateikiant tik pasikeitusių (kad būtų aišku, kokia informacija į kokią keičiama) renginių informaciją *Excel* formatu (taisyklių 9 priedas). Konsultavimo veiklos vykdytojas kito mėnesio konsultacinių renginių grafiką pateikia ir VŠĮ Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūrai el. paštu info@litfood.lt.

43. Pagalbos gavėjas, norėdamas gauti konsultavimo paslaugas, turi pateikti konsultavimo veiklos vykdytojui Paraišką gauti konsultavimo paslaugas (taisyklių 5 priedas), kuri gali būti pateikiama elektroniniu paštu, konsultacinių renginių metu arba atvykus į konsultavimo veiklos vykdytojo biurą. Pagalbos gavėjas gali nurodyti, kad konsultacijos gali būti suteiktos jo paskirtam darbuotojui (darbuotojams).

44. Pagalbos gavėjui pasirinkus konsultavimo veiklos vykdytoją, tai pačiai konsultavimo veiklos sričiai konsultavimo projekto įgyvendinimo laikotarpiu jis negali būti keičiamas.

45. Konsultavimo veiklos vykdytojas, gavęs Paraišką gauti konsultavimo paslaugas, turi ŽMIKIS patikrinti, ar pagalbos gavėjas projekto įgyvendinimo laikotarpiu nėra gavęs konsultavimo paslaugų pagal tas pačias konsultavimo veiklos sritis, kaip ir nurodyta pagalbos gavėjo pateiktoje Paraiškoje gauti konsultavimo paslaugas. Jei nustatoma, kad pagalbos gavėjas projekto įgyvendinimo laikotarpiu yra gavęs konsultavimo paslaugų pagal tas pačias konsultavimo veiklos sritis, kaip ir nurodyta Paraiškoje gauti konsultavimo paslaugas, konsultavimo veiklos vykdytojas informuoja pagalbos gavėją, kad konsultavimo paslaugos jam negali būti suteiktos.

46. Konsultacinio renginio metu turi būti pildomas Konsultacinio renginio dalyvių sąrašas (taisyklių 6 priedas). Jeigu renginys vyksta nuotoliniu būdu, Konsultacinio renginio dalyvių sąrašą užpildo renginio organizatorius (gali būti nepildoma sąrašo lentelės skiltis „Parašas“). Kartu išsaugomi ekrano vaizdai ir (ar) kiti įrodymai, kuriuose matytusi prisijungusių renginio dalyvių sąrašas ir pagal kuriuos galima būtų nustatyti dalyvių skaičių. Konsultacinio renginio dalyvių sąrašas turi atitikti ekrano vaizduose užfiksuotą ir išsaugotą informaciją. Draudžiama teikti renginių dalyvių sąrašą, kuriame būtų įtraukti ir fiziškai dalyvavę, ir nuotoliniu būdu dalyvavę asmenys (t. y. hibridiniu būdu renginiai negali būti organizuojami ir dalyvavimas negali būti fiksuojamas).

47. Paraiškos gauti konsultavimo paslaugas ir Konsultacinio renginio dalyvių, o jei renginys vyko nuotoliniu būdu, išsaugoti ekrano vaizdai ir (ar) kiti įrodymai, sąrašo originalai saugomi konsultavimo veiklos vykdytojo biure.

48. Suteikus konsultavimo paslaugą, paslaugos suteikimą patvirtinančių dokumentų kopijos Agentūrai teikiamos pagal jos pareikalavimą.

XIII SKYRIUS PAŽEIDIMAI IR SANKCIJOS

49. Pažeidimai nustatomi, sprendimai dėl pagalbos neskyrimo, nutraukimo ir sumažinimo priimami ir grąžintinos pagalbos lėšos administruojamos Bendrųjų administravimo taisyklių ir Agentūros nustatyta tvarka.

50. Finansavimas sumažinamas, jei konsultavimo veiklos vykdytojas:

50.1. dėl nepateisinamų priežasčių (pateisinamomis priežastimis laikoma nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybės) ataskaitą ir kitus 34 punkte nurodytus dokumentus pateikia pavėluotai. Pavėluotai teikiami dokumentai priimami 30 darbo dienų nuo taisyklių 34 punkte nurodyto termino pabaigos, už kiekvieną pavėluotą darbo dieną išmokamą finansavimo sumą mažinant 1 (vienu) proc. nuo ataskaitoje deklaruotų patirtų tinkamų finansuoti išlaidų. Pavėlavus pateikti dokumentus daugiau kaip 30 darbo dienų, nefinansuojama atitinkamo ketvirčio deklaruota suma už konsultavimo paslaugas ir turi būti grąžintas avansas;

50.2. neįvykdė bent vieno paraiškoje nurodyto konsultavimo projekto įgyvendinimo rodiklio (mažesne kaip 80 proc. apimtimi nuo paraiškoje numatytos reikšmės). Finansavimo suma, skirta konsultavimo projektui įgyvendinti, sumažinama 5 (penkiais) proc.

51. Finansavimas neskiriamas ar jo mokėjimas nutraukiamas, jei pareiškėjas:

51.1. pažeidė kitą sutartį dėl finansavimo skyrimo iš ES ir (arba) Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės pretenduoti į finansavimo skyrimą vienus metus nuo sprendimo priėmimo;

51.2. padarė pažeidimą įgyvendindamas ankstesnį konsultavimo žemės ūkio sektoriuje projektą. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės pretenduoti į finansavimo skyrimą vienus metus nuo galutinio sprendimo priėmimo;

51.3. įvykdė nusikalstamą veiką ar padarė administracinį nusižengimą, susijusį su finansavimo skyrimu ir gavimu. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės pretenduoti į finansavimo skyrimą dvejus metus nuo galutinio sprendimo priėmimo;

51.4. siekdamas palankaus sprendimo, bandė daryti įtaką Ministerijai ar Agentūrai.

52. Finansavimo lėšos ar jų dalis gražinama, jei Agentūra nustato, kad konsultavimo veiklos vykdytojas netinkamai panaudojo lėšas, konsultavimo veiklos vykdytojui išmokėta lėšų suma didesnė, nei jų panaudota konsultacijoms ir (ar) suteikt pagalbos suma pagalbos gavėjams,

53. Jeigu nustatomas daugiau nei vienas pažeidimas, sankcijos nesumuojamos ir taikoma sankcija tik už tą pažeidimą, už kurį sankcija pinigine išraiška yra didžiausia.

XIV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

54. Už teikiamų duomenų teisingumą ir skirtos pagalbos ir (ar) finansavimo panaudojimą atsako pareiškėjas, konsultavimo veiklos vykdytojas ir pagalbos gavėjas.

55. Už informavimą pagalbos ir (ar) finansavimo teikimo klausimais, pagalbos ir (ar) finansavimo skyrimą, nutraukimą ir sumažinimą atsako Agentūra ir Ministerija. Už paraiškų ir privalomų pridėti dokumentų priėmimą, registravimą, vertinimą, finansavimo lėšų išmokėjimą konsultavimo veiklos vykdytojams, lėšų apskaitą ir jų panaudojimo kontrolę, nepanaudotų ir (arba) netinkamai panaudotų lėšų susigrąžinimą atsako Agentūra.

56. Agentūra privalo ne trumpiau kaip 10 metų nuo paskutinės pagal šias taisykles skirtos pagalbos datos saugoti visą su paraiška ir vykdomu konsultavimo projektu susijusią medžiagą ir dokumentus.

57. Kiti šiose taisyklėse nereglamentuojami klausimai sprendžiami vadovaujantis Bendrųjų administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

58. Pasikeitus šiose taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

59. Pasikeitus šioms taisyklėms, nauji reikalavimai taikomi vienodai visiems konsultavimo veiklos vykdytojams, išskyrus atvejus, kai žemės ūkio ministro įsakyme numatyta kitaip.

Priedų pakeitimai:

1 priedas (pak. 3D-552)

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-405](#), 2020-05-29, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11629

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

Nr. [3D-28](#), 2022-01-21, paskelbta TAR 2022-01-21, i. k. 2022-00949

Nr. [3D-552](#), 2023-08-18, paskelbta TAR 2023-08-18, i. k. 2023-16379

2 priedas (pak. 3D-552)

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-405](#), 2020-05-29, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11629

Nr. [3D-552](#), 2023-08-18, paskelbta TAR 2023-08-18, i. k. 2023-16379

3 priedas (pak. 3D-552)

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-405](#), 2020-05-29, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11629

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

Nr. [3D-552](#), 2023-08-18, paskelbta TAR 2023-08-18, i. k. 2023-16379

4 priedas (pak. 3D-552)

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-405](#), 2020-05-29, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11629

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

Nr. [3D-552](#), 2023-08-18, paskelbta TAR 2023-08-18, i. k. 2023-16379

5 priedas (pak. 3D-552)

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-405](#), 2020-05-29, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11629

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

Nr. [3D-552](#), 2023-08-18, paskelbta TAR 2023-08-18, i. k. 2023-16379

6 priedas (pak. 3D-552)

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-395](#), 2019-07-02, paskelbta TAR 2019-07-02, i. k. 2019-10788

Nr. [3D-405](#), 2020-05-29, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11629

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

Nr. [3D-552](#), 2023-08-18, paskelbta TAR 2023-08-18, i. k. 2023-16379

7 priedas (pak. 3D-552)

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-405](#), 2020-05-29, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11629

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

Nr. [3D-28](#), 2022-01-21, paskelbta TAR 2022-01-21, i. k. 2022-00949

Nr. [3D-552](#), 2023-08-18, paskelbta TAR 2023-08-18, i. k. 2023-16379

8 priedas (pak. 3D-552)

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-405](#), 2020-05-29, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11629

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

Nr. [3D-552](#), 2023-08-18, paskelbta TAR 2023-08-18, i. k. 2023-16379

9 priedas (pak. 3D-552)

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-405](#), 2020-05-29, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11629

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

Nr. [3D-28](#), 2022-01-21, paskelbta TAR 2022-01-21, i. k. 2022-00949

Nr. [3D-552](#), 2023-08-18, paskelbta TAR 2023-08-18, i. k. 2023-16379

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-633](#), 2016-10-27, paskelbta TAR 2016-10-27, i. k. 2016-25740

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-243 „Dėl Ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimo išlaidų finansavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-161](#), 2019-03-20, paskelbta TAR 2019-03-20, i. k. 2019-04332

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-243 „Dėl Ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimo išlaidų finansavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-395](#), 2019-07-02, paskelbta TAR 2019-07-02, i. k. 2019-10788

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-243 „Dėl Ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimo išlaidų finansavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-405](#), 2020-05-29, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11629

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-243 „Dėl Ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimo išlaidų finansavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-243 „Dėl Ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimo išlaidų finansavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-28](#), 2022-01-21, paskelbta TAR 2022-01-21, i. k. 2022-00949

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-243 „Dėl Ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimo išlaidų finansavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-204](#), 2022-03-23, paskelbta TAR 2022-03-23, i. k. 2022-05380

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-243 „Dėl Ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimo išlaidų finansavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-552](#), 2023-08-18, paskelbta TAR 2023-08-18, i. k. 2023-16379

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-243 „Dėl Ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimo išlaidų finansavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo